

S a t w e e f φ u A w i s e s.

Nr. 12. Zettortdeena 23schā Merz 1839.

F a u n a s s i n n a s.

No leelas Eseres. Faunas finnas labb-praht awisehm fuhtitu, bet fo tad taggad labba dsird, tikkai par truhkianu ween wissi brehz; kà pascheem un lohpeem pahrtifschana knappa, un jaw beidsahs. Labbiba zellahs dahrgumā, pelnas newaid; I birkawa seena makfa lihds 2 jeb wairak rubl. sudraba, un to ne par mak-fu ne warr dabbuht, un fur tad naudu nemfum pirk? Salmu arri tik dauds newaid ka war-retu istift, dasch jaw junta gabbalinu nopleh-sis gribbedams lohpinus iswilt. Dauds tah-das fuhdsefchanas taggad no laudim dsirdamas un tahds truhkums pee winneem redsams. Lai-migs tas kurru tahdas behdas ne speesch, bet rettais irr kas tahdu truhkumu scho gaddu pee sew ne manna. Gudri darrija, kas jaw ruden-ki to redseja, un fatafisjuschees pee laika to sagaidiht, sinnadami, winsch nahfschoht kà kahds apbrunnahcts wihrs; tapehz tas teem irr gauschi gruhts, kas wianu ne gaidija. Daschi paturreja wairak lohpus ne kà spehje mittinahkt, ar maissi un ehdamu taipigi ne dsihwoja, daschu feezinu jeb puhru labbibas par brandwihs-nu isdewe, discha jeb masä dsihra wairak teh-reja ne kà sahtigem zilwekeem peenahkahs un t. j. v. Lai Deewa dohd kà tahdi, ir zaur-schi gadba truhkumu gudraki taptu, un turpmak jo gohdigaki un ganfigaki dsihwotu.

Tè nu man atbildeseet: „tä jaw wissur pa-wassari eet un wissuwairak scho gaddu, tas jaw ne kas jauns newa pee muhsu laudim!“ — Es arri ne teizu kà tas, fo tè fazziyu jauna finna irrad, tas jaw pee muhsu laudim wezza aprasta leeta, ik parwassarâ par truhzibü gau-stees un muischai jeb magasihnei parradâ pa-

lilt; bet paschi par sawu pahrtifschana ruhpigi gahdah, tikkuchi strahdaht, wissu laikâ pa-darriht, sahtigi un taipigi dsihwoht, ne warr wehl labbi eemahzitees. — Tè arri wehl kah-das jaunas finnas.

Tahdeem, kas nu schinni jeb zittâ truhkumâ nahfuschi, muhsu zeenisama muischas waldischana pelnas passappeja, gribbedama lai tau-dis dsillti magasihnes parradôs ne eekriht, lai zik ne zik us preekschu welskahs un pârradu skaits suhd. Tad likke west malku, un akminus sitte sihki, preeksch leelazella bruggeschanas, wehrpe linnus un pakullas, ande andeklus, pluhze spalwas, un wehl dauds zittus darbus strahdaja, par kurreem or labbibu jeb naudu makfajo. Strahdneekus, daschu reisu suntu, ir wairak, par neddelahm un mehne-scheem, zittus arri zaur wissu gaddu par makfuturr, zaur fo dasch parrads un truhkums tohp atlhidhsinahcts, un daschi arri labbu graffi no-pelna ar fo fahli un dselsi warr no-pirktees.

Par lauschu flimmibü arri kahdu finnu doh-schu: Massalas daudseem usgahje, ka gandrighs wissas mahjas behrni. un ir pœauguschi ar tahm gulleja; kas aufstâ seemas laikâ grub-taki zeest kà wassarâ, bet gohds Deewam! kas labbi tappe kohpti un no aufstuma fargati tahs isgulleja ne kahdas sahles nemdam.

Weens kalpa wihrs pee balku weschanas tappe tâ fasists fa pehz 2 deenahm lasaretè no-mirre. Winsch no kalna braukdams gribbeja us to balki uslebkt, tè tas balka gals pee ak-mina sittees wihrs us reissi nosweede, un pahri eedams to apkahrt greese un tâ faspeede, kà deemschehl — sîpri eewainohcts sawu gallu ar-radde.

M. V.

Kahds wahrd's par sahtibas
beedribahm.

Dauds un daschfahrt irr runnahts un wehl no sahtibas un sahtibas beedribahm runna un raksta, basnizās fluddina un mahza, lai to ne laimes dsehreenu brandwihnu atstahj. Ka schi leeta teizama un wehlejama, to neweens prahtings zilweks ne leegsees, bet mas atrohdahs to sahtibas beedru; jeb schu firds fahp redseht, ka tas no Deewa ar prahtu raddihts zilweks fewi par sawu naudu lohpam libdsigs raiabs, tad to mehr mas atrohdahs kas to launumu kas no brandwihna nahf, — un tahs pamahzischanas scho launumu atstahf atsibst un pee firds leef. Tadeht gan dauds gaddi pahrees kamehr teem zeenigeem mahzitajeem warrehs isdohtees, kauftajus atraf; warr buht ka tahs skohlas teem paligā nahfs un dascham jauneklim gaismu rabihs; bet taggad wehl ta paklaufischana tahs usskubbinaschanas pee sahtibas beedribas, pa liks wahja! Un, tas arr ne warr zittadi buht; jo taggad melle tohs sahtibas beedrus wissuwairak eeksch tahs seminakas lauschu fahrtas, no kurras tas leelakais pulks no mahtes fruh tim irr eeraddis brandwihnu bruhkeht, un no fawa tehwa un wezzehwa irr dsirdejis, ka brandwihns effoht atspirdsinaschanas un eepreezeschanas sahle. Woi tad brihnuns ka no tahda wezza eeradduma us reif ne warr atstah tees? Jo redsams irr, ka mahziti zilweki kaut kahdu wezzu eeraddumu gruhti, jeb ne mas ne warr atmest, zik tad nu gan tam nemahzitam waijaga pahrleezinashanas un stiyruma, fewi un sawu wezzu ar winnu peedsimmuschu un usauguschu eeraddumu uswarreht? Tapehz leefahs ka schi slawejama leeta schim brihscham dauds auglus ne nessihs, bet schi patti leeta etu zittadi, kad winnu warretu zittadi eetaisht, prohti, kad tee zeenigi mahzitaji tohs zeenigus fungus luhgtohs, lai winni fabeedrojahs un nospreesch brandwihnu ne dedsinaht, tad jaw tam leelakam dsehrejam buhtu par sahtibas beedri japelek? Tee zeenigi fungi kas taggad sawus laudis lemme schuhpus un tohs strahpe,

gan gribbehs, lai wissi labbi un gohdigi uswed dahs, tadeht arr kas sinn labpraht palihdscht pee schi wehlejama darba. Tee paschi zeenigi fungi kas fareem laudim brihweslibu dahwinajuschi, kas sinn arr ne aisleegsees winnus laizigi un muhschigi laimigus darriht tohs is glahbuschi no peedserfchanas? Un furram zil wekam gan firds no preeka ne lehktu apsinnamees farwu masaku un wahjaku brahli laigmigu darrijuscam? Woi ne atraf tohs pehz dauds kas scho laimi atsichtu un fareem zeenigeem kungeem un mahzitajeem par to pateiktu? Un zik patikhama schi pateiziba buhtu! Juhsu rohfkas zeenigi fungi un mahzitaji stahw muhsu masaku brahlu laime. Juhs warrat to isdarriht, juhs warrat tam behrnam to assu nasi atnemt, lai winsch few skahdi ne darra! juhs rohfkas stahw ta labbfahschana juhsu maises pelnitaju un draudses lohzeiktu! juhs zaur sawu gudribu warrat weegli isdarriht, kas nemahzitam gruhti saprast. Dafch sazzih: schi pahrgrohsischana buhtu pagruhta un dauds sa jufschanas darritu, bet to ihsti ne warr tizzeht, jo to gruhtaku leetu ar laiku un apdohnu warr isdarriht. Un ko dohnojeet, kad tee brandwihna dsehreji fareem mahzitajeem paklaufi buhtu un wissi par sahtibas beedreem taptu, ko tad gan tee fungi ar to brandwihnu darritu? Prohtams ka tad brandkust paschi aisslehgtohs, ka tas Almerikas semmēs effoht notizzis. Tapetz fatafatees zeenigi fungi un Mahzitaji few to muhschigu slawu un pateizibu, ne gaidat lai juhsu appakschneeki buhtu siipraki eeksch apnemfchanahm un isdarrifchanahm nedf juhs paschi effat. Ta kalpa azzis jaw raugahs us ta kunga rohkahm! Isdarreet scho leetu, ta ka winna wehl ne kur now isdarrita, tad Deewa fwehtiba jums steigsees pakkat, un israhdises tik labb pee juhsu druhwahm un laukeem un lohpeem, ka arri pee juhsu pawahl neeku laizigas mantas. —

(Tee awischu apgahdataji, rakstiaju luhds, sawam padohnam ir turpliskam ne leegt pee gaismas nahft.)

Rahds mahzitais mannim scho appakshraf-
stitu grahamatu assuhtija, rakstidams: „Es
simu, ka tu lihds ar mannim darbojees brand-
wihna-dserschanu no fawas draudses isdsiht.
Slawehts Deewos! mehs ne effam tee weenigeē
kas schim grehkam prettim runna, bet jaw roh-
nahs arri paschās draudses mums stipri valigi.
Rahds no mannas draudses lohzekeem mannim
schohs rakstus atsuhtijis, kas eepreezinahs un
stiprinahs ir tewi tohs lassoht.“ — Tā winni
raksta. Un es atbildeju: Tawi wahrdi bija
pateesigi wahrdi! un skauga prahru ne turre-
dams, wehleschu ir zittceem preezotees par so
ka to pasudduschu awi effi atraddis; un ne
nenn par launu ja muhsu awises tohs rakstus
eelikschu.

Schee raksti faliki tā: Un Jesus isgahje im
aisgahje no ta Deewa namma. Al! kaut tas
wissuschehligais Deewos dohtu, ka winsch no
mannas sirds ne iseetu, ka winsch mannis
pebz manna dwehseles gamma wahrdeem no ta
dsihwa un stipra rihjoscha elles ugguna israutu
fur wissus brandwihna noslizzinatas dwehseles
eegrinst eekschā. Es slaweju to Deewu un
winna engelus, kas Sadraku un Meseku un
Abad-Megu no ugguns ispestija un Danielu
no lauwas rihkles. Kad Deewos dohtu, ka
muhsu Kursemme ne iseetu wiss tee labbe mah-
zitaji, kas muhs no tahs elles ugguns gribb
pasargaht; un kad Deewos dohtu ka wissi fungi
un wissas teefas tiklabb pilssatōs, ka arri us
semnehm buhtu par paligu tahs brandwihna
slifikstofchas dwehseles isglahbt. Taggad jaw
dauds tahdu leekulu un wiltigu zilweku zellahs,
kas sakka: Keisars ne gribboht wiss, ka tee
mahzitaji to elles dsehreenu aisleedsiht dsert.
Es paldeewos Deewam slaweju tohs mahzitai-
jus, kas zaur faru luhgdamu un pamahzida-
mu balsi mannis no schi pohsta dsehreenu irr
atgreesufchi un tam svehtam Garram kas man-
nu prahru irr atwehris winnu mahzibui patur-
reht un dsiłla firdi paglabbaht. Es pateizu
arri manmai zeenigai leelmahteit un muhsu zee-
nigam muishas walbineekam, kad winni nu
mannis dauds labbaku atrohn, nedz pehren gad-

bā, fur to pohsta dsehreenu bruhkeju. Un es
warru Deewu minnedams fazicht: paldeewos
Deewam manna sirds irr tik meerija un pree-
ziga! Kad no pagahjuscha jauna gadda meh-
nescha par to naudu ko ziftahrt brandwihns
apribhje, esinu jaw sagahdajees weenu gohtinu,
un kad man nu weizahs pascham strahdaht un
arri isdohdahs pee fawa ammata laudis labbi
uskohpt, un kad svehdeenā gohdigi ar faru
laulatu draidseni un ar farveem behrnareem
pee Deewa kalposchanas esmu bijis un pahr-
nahjis mahjās dseesmu grahamatā esmu lassijis
un faru meeru un wesselibu dauds wairak esmu
atdabbujis, ka papreekschu tohs 6 gaddus ka-
mehr to pohsta un elles dsehreenu esmu bruh-
kejis, ka tad man ne peenahktohs Deewam pa-
teist un teem mahzitajeem, kas mannis no dsih-
wa pohsta irr atgreesufchi? Leescham es pa-
teizu Deewam un scheem mahzitajeem un es
esmu weens no teem desmits spittaligeem wi-
reem, kas es atgreesohs un friktu pee muhsu
Pestitaja kahjahn un luhdsohs ar to pasuddu-
schu dehlu: Tehws es esmu grehkojis prett
debbesim un prett tewiin! — Un nu — es at-
fakkli lihds sawai mirschanas stundai ka es ne
gribbu wairs scho pohsta dsehreenu bruhkeht un
es luhdsohs: ak palihdsi, ak palihdsi man!
wissu-stiprais un wissu-warrenais Deewos un
mans Pestitais Kungs Jesu Krist un tu sveh-
tais gars mannas sirds eedrohschinatais faru
fohlitu wahrdi ne pahrfaht.

• • • • •

Leefas flubdin aschanas.

No Garlenes pagasta teefas tohp wissi tee, kam lah-
das taifnas parradu präfischanas buhtu pee teem no-
mirufsheem Garlenes pagasta lohzekeem: pee ta
Baggu faimneeka un pagasta wezzaka Sander Bluhm,
un pee ta teefas peesehoetaja Janna Jakobsohn no
Bruhniku mahjahn, pee ta Lihdes faimneeka un
magafihnes preekschneeka Indrik Heinrichsohn, pee
ta watteneeka Fritz Bluhm no Trannu mahjahn,
un pee ta faimes wihra Jurra Kronthal no Kruhku
mahjahn, usaizinati, lihds 12tu Mei f. g. kas
par to weenigu terminu nolikts pee Garlenes pagasta

teefas peeteiktees, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klaushts. Garlené, 8tā Merz 1839. 3
 (Mr. 45.) ††† Fritz Grünberg, pagasta wezzakais.

minā ne peeteiktees, wehlak wairs ne klaushts. Dohbeles Krohna pagasta teesa, 18tā Webruar 1839. I
 (L. S.) ††† J. Dreimann, peeschdetais.
 (Mr. 101.) Ludwig Everts, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi tee, kam kahbas taifnas parrabu präfischanas pee ta Klassenes fainneeka Jurra Willa buhti, kas fawas mahjos inventariuma truhkuma un magashnes parrabu dehl atdevis, un pahr kurra mantu konkurse nospreesta, usaizinati, pee saudeschanas fawas teefas libds 14tu Mei f. g. pee Wilsternes pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaushts. Wilsternes pagasta teesa, 14tā Merz 1839. 3
 (L. S.) ††† Jurre Jaunsem, pagasta wezzakais.
 (Mr. 19.) E. Konopka, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Dohbeles pagasta teefas tohp wissi parrabu dewesi ta libdenschinniga Eschutshumuischias (Debelgunde) fainneeka Ruddinu Janna Miller, kas fawas mahjas nespelschanas un viagashnes parrabu dehl pats atdevis, usaizinati, libds 1mu April f. g. scheit peeteiktees un fagaidih tō teesa pehz likkumeem sprechis, ar to pamahzischau, tō tohs kas noliktā ter-

Zittas fluddinachanas.

Lee flauzami lohpi Krohna leelas un misgas Sessawas muischā tiks no Jahnem 1839 wairaksehlitzojam us arrenti iedohsi. Kam patiktu schohs lohpus us arrenti nemt, tohp luhgti, 10tā un 14tā April f. g. pee leelas Sessawas pagasta teefas peeteiktees. Klahtakas sinnas warr pee muischas waldischanas dabbuht. 3

* * *
 Itt labbu seenu, no kahdahm 70 birkawahm, warr dabbuht pirk Tulkumē, un klahatas sinnas dohd Mull Jakobsohn (pee to lahzi). 2

* * *
 No Engures pagasta teefas sinnamu darra, ka'to suschu-sweiju 21mā Merz f. g. pee Engures pagasta teefas us arrenti iedohs. Engure, 2tā Merz 1839.

Ferdinand Linde, muischas waldischais.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgā tamī 15tā Merz 1839.

Sudraba naudā.	Rb.	Kp.	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
3 rubli 53 $\frac{1}{4}$ kap. papibru naudas geldeja	I	—	I pohdbs kannepu	—	tappe maksahs ar
5 — papibru naudas —	I	40	I — linnu labbakas surtes	—	—
I jauns dahlberis	I	32	I — fluktakas surtes	—	—
I puhrs rudsu tappe maksahs ar	I	40	I — tabaka	—	—
I — kweeschu —	I	3	I — dselses	—	—
I — meeschu —	I	5	I — sweesta	—	—
I — meeschu = putrainu	I	50	I muzzā filku, preeschu muzzā	—	—
I — ausu —	I	60	I — — wihkschnu muzzā	—	—
I — kweeschu = miltu —	I	3 50	I — farkanas fahls	—	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	2	I — rupjas leddainas fahls	—	—
I — rupju rudsu = miltu	I	25	I — rupjas valtas fahls	—	—
I — firnu —	I	50	I — smalkas fahls	—	—
I — linnu = sehklas —	I	2 50	50 graschi irr warra jeb papibres rublis un	—	—
I — kannepu = sehklas —	I	20	warra nauda stahw ar papibres naudu weenā	—	—
I — kimmnu —	I	5	makkā.	—	—

Frih v brieffe h.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofräht von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais.
 No. 98.